

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021
Γ' ΤΑΞΗ Γ.Ε.Λ. 22/06/2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Οργανισμός: φορέας που ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Ιούλιο του 1914 με σκοπό την άμεση περίθαλψη και στη συνέχεια την εγκατάσταση των προσφύγων σε εγκαταλελειμμένα τουρκικά και βουλγαρικά χωριά της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας. Παρεχόταν συσσίτιο, προσωρινή στέγη και ιατρική περίθαλψη μέχρι οι πρόσφυγες να βρουν εργασία ή να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο. (σχολ.βιβλ.σελ.140-141)

β. Σύμφωνο περί αμοιβαίας μεταναστεύσεως Ελλάδας και Βουλγαρίας: συνημμένο σύμφωνο στη Συνθήκη Νειγύ (Νοέμβριος 1919), που προέβλεπε την παραχώρηση της Δυτικής Θράκης από τη Βουλγαρία στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Σύμφωνο αυτό αναχώρησαν από την Ελλάδα περίπου 50.000 Βούλγαροι και από τη Βουλγαρία περίπου 30.000 Έλληνες. (σχολ.βιβλ.σελ.140)

γ. Συνθήκη των Σεβρών: Συνθήκη που υπογράφηκε 28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920 και μεταξύ άλλων όριζε ότι η περιοχή της Σμύρνης θα βρισκόταν υπό ελληνική διοίκηση και κατοχή για πέντε χρόνια. Ύστερα από την περίοδο αυτή θα μπορούσαν οι κάτοικοι με δημοψήφισμα να αποφασίσουν την προσάρτηση της περιοχής στην Ελλάδα. Η Συνθήκη των Σεβρών αποτέλεσε τη μεγαλύτερη διπλωματική επιτυχία της Ελλάδας και δικαίωσε την τολμηρή πολιτική του Ελευθέριου Βενιζέλου. Η μικρή Ελλάδα των παραμονών των Βαλκανικών Πολέμων γίνεται η «Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών». Το όραμα της Μεγάλης Ιδέας φαίνεται να γίνεται απτή πραγματικότητα. (σχολ.βιβλ.σελ. 144, 96)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α2

- α. Σωστό(σχολ.βιβλ.σελ.20)
- β. Σωστό(σχολ.βιβλ.σελ.60)
- γ. Σωστό(σχολ.βιβλ.σελ.65)
- δ. Λάθος(σχολ.βιβλ.σελ.74)
- ε. Λάθος(σχολ.βιβλ.σελ.105)

ΘΕΜΑ Β1

- Εισαγωγή: Η Ελλάδα είχε συνάψει ένα θεωρητικό δάνειο το 1917 για να χρηματοδοτήσει την πολεμική της συμμετοχή στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.
- σχολ.βιβλ.σελ.50: «Το Νοέμβριο του 1920 η φιλοσυμμαχική κυβέρνηση...τις βαρύτερες συνέπειές της».

ΘΕΜΑ Β2

- α.σχολ.βιβλ.σελ.46: «Οι διαφορές του αγροτικού ζητήματος...ως το τέλος των Βαλκανικών πολέμων».
- β.σχολ.βιβλ.σελ.46-47: «Στη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου...Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας».
*Θα πρέπει να αναφέρουμε πως το ΣΕΚΕ ιδρύεται το 1918 και μετονομάζεται σε Κ.Κ.Ε. το 1924. (σχολ.βιβλ.σελ.97,98)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α.

- σχολ.βιβλ.σελ.149-150: «Στις 24 Ιουλίου 1923 υπογράφηκε η Συνθήκη της Λοζάνης. Έξι μήνες πριν, στις 30 Ιανουαρίου 1923, είχε υπογραφεί η ελληνοτουρκική Σύμβαση...Μουσουλμάνων της Ελλάδας»,
- Από το Κείμενο Α αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες:
 - κριτήριο για την ανταλλαγή ήταν η θρησκεία
 - οι Ελληνορθόδοξοι, οι οποίοι ήταν τουρκόφωνοι, και οι μουσουλμάνοι οι οποίοι ήταν ελληνόφωνοι, εγκαταστάθηκαν αντιστοίχως παρά τη θέλησή τους στην Ελλάδα και στην Τουρκία, χώρες όπου και τα ήθη και η γλώσσα τους ήταν ξένα.
 - μετακινήθηκαν 585.000 μουσουλμάνοι και 1.300.000 ορθόδοξοι.
- σχολ.βιβλ.σελ.150:«Αυτή θα ίσχυε τόσο γι' αυτούς...από τη Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής.
- σχολ.βιβλ.σελ.152: «Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης...ανταλλαξιμών.»
- σχολ.βιβλ.σελ.150-151: «Η συμφωνία αυτή για ανταλλαγή...επίμαχων περιοχών.»

β.

- σχολ.βιβλ.σελ.151: «Όταν έγινε γνωστή...συμφερόντων του ελληνικού κράτους».
- από το Κείμενο Α αναφέρουμε την εξής πληροφορία:

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

- το 1929 ο Βενιζέλος υποχρεώθηκε να δηλώσει σε μια επιτροπή προσφύγων ότι αυτή ήταν η μόνη λύση για την Ελλάδα μετά την εκδίωξη των Ελλήνων από την Τουρκία και συνεπώς επρόκειτο για απέλαση των μουσουλμάνων από την Ελλάδα και όχι για απλή ανταλλαγή πληθυσμών.
- από το Κείμενο Γ αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες:
πριν υπογραφεί η σύμβαση, στις 13 Οκτωβρίου 1922 ο Βενιζέλος είχε υπογραμμίσει στον Φρίτζχοφ Νάνσεν, εντεταλμένο επίτροπο της Κοινωνίας των Εθνών, την αναγκαιότητα παροχής βοήθειας στους πρόσφυγες, :
 - την απόφαση των Τούρκων να μην ανεχθούν πλέον ελληνικούς πληθυσμούς στα εδάφη τους. Συνεπώς, στη Λοζάνη η τουρκική πλευρά θα προσερχόταν με την αμετακίνητη θέση για ανταλλαγή πληθυσμών.
 - την επιδείνωση της κατάστασης των προσφύγων με την έλευση του χειμώνα, τόσο όσο προς τις κατοικίες τους, όσο και για τον αναγκαίο ανεφοδιασμό τους.
 - την ανάγκη να επισπευστεί η μετακίνηση πριν υπογραφεί η Σύμβαση.
- από το Κείμενο Β αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες για να δικαιολογήσουμε την στάση του Έλληνα πολιτικού:
 - ο Ελευθέριος Βενιζέλος πάντοτε ήταν υπέρ της άποψης για ανταλλαγή πληθυσμών (1914 με την Τουρκία και 1919 με την Βουλγαρία που είχαν χαρακτήρα εθελοντικό).
 - το 1923 μετά την ήττα του ελληνικού στρατού η υποχρεωτική ανταλλαγή ήταν η μόνη λύση για να αποφευχθεί ο ξεριζωμός και η εξόντωση των ελληνικών πληθυσμών από τη Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη.
 - η κατηγορηματική άρνηση της Τουρκίας για επιστροφή των ελληνικών πληθυσμών στη Μικρά Ασία
 - οι Τούρκοι που παρέμεναν στην Ελλάδα δε θα μπορούσαν να διωχθούν ώστε να διανεμηθούν οι ακίνητες περιουσίες τους για να αποκατασταθούν οι Έλληνες πρόσφυγες

ΘΕΜΑ Δ1

α.

- σχολ.βιβλ.σελ.42: «Στον ελληνικό χώρο, το πρόβλημα της έγγειας ιδιοκτησίας δεν γνώρισε τις εντάσεις που παρατηρήθηκαν σε άλλα ευρωπαϊκά ή βαλκανικά κράτη...Αργότερα όμως η διεύρυνση του ελληνικού κράτους με τα Επτάνησα (1864), την Άρτα και τη Θεσσαλία (1881) έφερε στο προσκήνιο το ζήτημα της μεγάλης ιδιοκτησίας».
- από το Κείμενο Α αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες:
 - από το 1881 έως το 1895 προέκυψε το ζήτημα της μεγάλης γαιοκτησίας με επίκεντρο τις συγκεκριμένες νεοαποκτηθείσες περιοχές.
 - το ελληνικό κράτος με τη σταδιακή διανομή των εθνικών γαιών που είχε προηγηθεί, είχε εναντιωθεί στη δημιουργία μεγάλης γαιοκτησίας. Στόχος των ελληνικών κυβερνήσεων ήταν η δημιουργία μικρών ιδιοκτησιών οικογενειακού χαρακτήρα για να αποτραπεί η δημιουργία κολίγων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

- σχολ.βιβλ.σελ.42-43 Όμως, «τα “τσιφλίκια” της Θεσσαλίας ... και τεχνητές ελλείψεις».

β. Η στάση των ελληνικών κυβερνήσεων την περίοδο 1881-1907

I) αγροτική πολιτική Χαρίλαου Τρικούπη

- σχολ.βιβλ.σελ.80: «υποστήριζε την ενίσχυση της γεωργίας».
- σχολ.βιβλ.σελ.81: «Στα εδάφη της Θεσσαλίας στα οποία κυριαρχούσε η μεγάλη ιδιοκτησία, οι τρικουπικοί υποστήριζαν τους μεγαλογαιοκτήμονες».
- από το Κείμενο Α αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες:
 - ο Τρικούπης ήταν υπέρμαχος της μεγάλης έγγειας ιδιοκτησίας, διότι οι νέοι δικαιούχοι θα ήταν οι πλούσιοι Έλληνες της διασποράς (δεν ξεχνάμε να υπογραμμίσουμε πως ο Τρικούπης ενίσχυε με κάθε τρόπο το κεφάλαιο) και όχι οι παραδοσιακοί εκπρόσωποι της τοπικής ολιγαρχίας.
 - ο Τρικούπης προσπαθεί να δημιουργήσει μεγάλα τσιφλίκια στο θεσσαλικό κάμπο εξαντλώντας κάθε δυνατότητα είτε από νομικής και δικαστικής απόψεως είτε από οικονομικής πολιτικής.

II) αγροτική πολιτική Θεόδωρου Δηλιγιάννη

- σχολ.βιβλ.σελ.81: «Οι δηλιγιαννικοί προσπάθησαν, χωρίς τελικά να το κατορθώσουν, να χορηγήσουν γη στους αγρότες και έλαβαν κάποια μέτρα για τη βελτίωση της θέσης τους.».
- από το Κείμενο Β αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες για τις ανεπιτυχείς προσπάθειες του Δηλιγιάννη:
 - νομοσχέδια για παροχή γης στους αγρότες, δημιουργία ταμείων αγροτικής πίστης ή και οποιαδήποτε ρύθμιση στις ούτως ή άλλως κακές σχέσεις τσιφλικάδων και αγροτών προκάλεσαν την ισχυρή αντίδραση τόσο των τσιφλικάδων όσο και του Τρικούπη

III) αγροτική πολιτική Γεωργίου Θεοτόκη

- από το Κείμενο Γ αναφέρουμε τις εξής πληροφορίες για τις ενέργειες του Γεωργίου Θεοτόκη:
 - η «συντηρητική» κυβέρνηση Γ. Θεοτόκη συνέχισε την τρικουπική πολιτική.
 - ο νόμος ΒΧΗ (9 Ιουλίου του 1899) «Περί εξώσεως δυστροπούντων ενοικιαστών» επέτρεπε στους τσιφλικάδες να επιβάλουν τις απαιτήσεις τους στους δοκιμαζόμενους κολίγους.
 - οι αντιδράσεις των κολίγων και οι κοινωνικές συγκρούσεις δημιουργούσαν ένα ρεύμα υποστηρικτών τους.
 - Νομοσχέδιο του 1906 περιόριζε εκ νέου τα δικαιώματα των κολίγων.
 - έντονες οι αντιδράσεις των γαιοκτημόνων
- σχολ. βιβλ. σελ. 43: «Οι πρακτικές αυτές δημιούργησαν ... διανέμει σε ακτήμονες.».

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Αποτίμηση θεμάτων

Τα θέματα που επελέγησαν φέτος ήταν διατυπωμένα με σαφήνεια, χωρίς να επιτρέπουν παρερμηνείες.

Επιμέλεια απαντήσεων
Φιλίππια Ν. Συρμή

Κυρίτσης

φροντιστήριο με όραμα και στόχο

Κύπριων Ηρώων 42B, Ηλιούπολη - τηλ. 210 9955524

e-mail: info@kyritsis-education.gr

kyritsis-education.gr

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
